

TEKİRDAĞ TİCARET BORSASI

ÜRÜN TAHLİL LABORATUVARI FİZİBİLİTESİ

2015

Bu çalışma, Trakya Kalkınma Ajansı tarafından yürütölen 2014 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı çerçevesinde Tekirdağ Ticaret Borsası tarafından uygulanan ‘‘Tekirdağ Ticaret Borsası Ürün Tahsil Laboratuvarı Fizibilitesi’’ projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Referans No: TR21/14/DFD

Bu araştırmanın içeriğinden Tekirdağ Ticaret Borsası sorumludur. Bu içeriğin herhangi bir şekilde Trakya Kalkınma Ajansı'nın veya T.C. Kalkınma Bakanlığı'nın görüş ya da tutumunu yansıttığı mütalaa edilemez.

Bu çalışma, Progem Eğitim Danışmanlık Ltd. Şti. tarafından Tekirdağ Ticaret Borsası adına ‘‘Tekirdağ Ticaret Borsası Ürün Tahsil Laboratuvarı Fizibilitesi’’ projesi kapsamında hazırlanmıştır. ©2015

HAZIRLAYANLAR

Adnan HACIBEBEKOğLU

Gölşah OğUZ YİęİTBAŐI

Meliha HACIBEBEKOğLU

Tuğçe KAYNAR

Sedef MURATDAğI

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	7
1 GİRİŞ	8
2 PROJENİN TANIMI VE KAPSAMI	9
3 PROJENİN ARKA PLANI	10
3.1 Sosyo-ekonomik Durum	10
3.2 Sektörel Politikalar ve Programlar	11
3.3 Kurumsal Yapılar ve Yasal Mevzuat	12
3.4 Proje Fikrinin Kaynağı ve Uygunluğu	13
3.4.1 Projenin Bölgesel Kalkınma Amaçlarına Uygunluğu	13
3.4.2 Projenin Geçmiş, Yürüyen ve Planlanan Diğer Projelerle İlişkisi	14
3.4.3 Projenin, İdarenin Stratejik Planı ve Performans Programına Uygunluğu	14
3.4.4 Proje Fikrinin Ortaya Çıkışı	15
4 PROJENİN GEREKÇESİ	17
4.1 Bölgesel Düzeyde İhtiyaç Analizi	17
5 MAL VE/VEYA HİZMETLERİN SATIŞ-ÜRETİM PROGRAMI	19
5.1 Üretim ve Satış Programı	19
5.2 Pazarlama Stratejisi	20
6 PROJE YERİ/UYGULAMA ALANI	21
6.1 Fiziksel ve coğrafi özellikler	21
6.1.1 Coğrafi yerleşim	21
6.1.2 İklim (yağış oranı, nem, sıcaklık, rüzgâr vb.)	21
6.1.3 Toprak ve arazi yapısı ile ilgili bilgiler	22
6.1.4 Bitki örtüsü	22
6.1.5 Su kaynakları	22
6.2 Ekonomik ve Fiziksel Altyapı	23
6.3 Sosyal Altyapı	24
6.4 Çevresel Etkilerin Ön-değerlendirmesi	25
6.5 Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti	25
7 TEKNİK ANALİZ VE TASARIM	26
7.1 Kapasite Analizi ve Seçimi	26
7.2 Alternatif Teknolojilerin Analizi ve Teknoloji Seçimi	26
7.3 Seçilen Teknolojinin Çevresel Etkileri, Koruma Önlemleri ve Maliyeti	26
7.4 Sabit Yatırım Maliyetleri	27

8	PROJE GİRDİLERİ	30
8.1	Girdi İhtiyacı	30
9	ORGANİZASYON YAPISI, YÖNETİM VE İNSAN KAYNAKLARI	31
9.1	Kuruluşun Organizasyon Yapısı ve Yönetimi	31
9.2	İnsan Gücü İhtiyacı ve Tahmini Giderler	31
10	PROJE YÖNETİMİ VE UYGULAMA PROGRAMI	33
10.1	Proje Yürütücüsü Kuruluşlar ve Teknik Kapasiteleri	33
10.2	Proje Uygulama Programı (Termin Planı)	33
11	İŞLETME DÖNEMİ GİDERLERİ	34
11.1	Hizmetin Fiyatlandırılması	34
11.2	İşletme Giderlerinin Tahmin Edilmesi	34
12.	YATIRIM TUTARI	36
12. 1	Toplam Yatırım Tutarı	36
13.	PROJENİN FİNANSMANI	37
13.1.	Yürütücü ve İşletmeci Kuruluşların Mali Yapısı	37
13.2.	Finansman Yöntemi	37
14.	FİNANSAL ANALİZ	38
14.1.	Nakit Akışı Analizi	38
14.2.	İndirgenmiş Nakit Akım Tablosu	39
14.3.	Fizibilite Sonuçları	40

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1 Yıllara Göre Tekirdağ Nüfusu

24

Tablo 2 Tekirdağ İli Nüfusunun Eğitim Bilgileri

24

ARAŞTIRMA EKİBİ

Adnan HACİBEBEKOĞLU

1981 yılında Kahramanmaraş'ta doğan Adnan HACİBEBEKOĞLU, Erciyes Üniversitesi İşletme Bölümü mezunudur. 2000-2004 yılları arasında mobilya ve finans sektörlerinde çeşitli görevlerde bulunmuştur. 2004 yılından bu yana ise Türkiye'deki hibe programları, yerel kalkınma ve yatırım alanlarında danışmanlık yapmaktadır. Halen Türkiye'nin birçok bölgesinde yerel yönetimlere, oda ve borsalara, sivil toplum kuruluşlarına ve KOBİ'lere bu alanlarda eğitim ve danışmanlık hizmeti veren Progem Danışmanlık'ın Genel Müdürlüğü'nü yapmaktadır. Aynı zamanda birçok sivil toplum kuruluşuna üyeliği bulunan HACİBEBEKOĞLU, 2009 yılından bu yana Ekonomik ve Sosyal Gelişim Derneği'nin Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini yürütmektedir. Yerel, ulusal ve uluslararası yayın organlarında çok sayıda makaleleri ve raporları yayınlanan HACİBEBEKOĞLU iyi derecede İngilizce bilmektedir.

Gülşah OĞUZ YİĞİTBASI

1981 yılında Konya'da doğmuştur. Lisans öğrenimini 2003 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden mezun olarak tamamlamıştır. 2003-2006 yılları arasında Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü Ekonomik ve Sosyal Demografi Anabilim Dalında yüksek lisans öğrenimini almıştır. Lisans ve yüksek lisans eğitimi sürecinde Türkiye genelinde yürütülen çeşitli projelerde Anketör, Veri Giriş Sorumlusu, Veri Giriş Denetmeni, Proje Asistanı, Saha Ekibi Sorumlusu, Koordinatörlük, Raporlama Sorumlusu vb. görevlerde rol almıştır. 2006 yılından bu yana hibe danışmanlığı ve araştırma çalışmaları sektöründe görev yapmaktadır. 2008 yılından bu yana ise Progem Danışmanlık'ta Proje ve Araştırma Birimi Koordinatörü olarak çalışmaktadır. 2009 yılından kurulan Ekonomik ve Sosyal Gelişim Derneği'nin kurucu üyeleri arasında bulunmakta olup aynı zamanda dernek Genel Sekreterliği görevini yürütmektedir. İyi derecede İngilizce bilmektedir.

MELİHA HACİBEBEKOĞLU

1981 yılında Kayseri’de doğmuştur. 2004 yılında Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü’nden mezun olmuştur. Üniversite yıllarından itibaren Avrupa Birliği hibe programları kapsamındaki projelerin yürütülmesinde koordinatör ve uzman gibi çeşitli pozisyonlarda görev almıştır. Özellikle bölgesel kalkınma konusunda saha araştırmaları yürütmüştür. Kadın Girişimciler ve Yöneticiler Derneği ile Ekonomik ve Sosyal Gelişim Derneği’nin kurucu üyeleri arasında yer almakta olup, halen Ekonomik ve Sosyal Gelişim Derneği’nin yönetim kurulunda saymanlık görevini yürütmektedir. 2007 yılından bu yana Progem Danışmanlık’ta uzman olarak görev yapmakta olup, Türkiye genelindeki birçok kurum, kuruluş ve firmaya hibe danışmanlığı hizmeti vermekte ve çeşitli araştırma çalışmalarında uzman olarak görev almaktadır. İyi derecede İngilizce ve temel düzeyde Almanca bilmektedir.

Tuğçe KAYNAR

1988 yılında Ankara’ da doğmuştur. 2011 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi’nden mezun olmuştur. Aynı bölümde yüksek lisans eğitimine devam etmektedir. MS Ofis programlarını iyi derecede kullanan KAYNAR, İngilizce yabancı dil bilgisine sahiptir. Türkiye genelinde yürütülen çeşitli araştırma projelerinde saha çalışmalarının uygulanmasından ve ilgili saha analizlerinin yapılmasından sorumlu olarak görev almıştır. 2013 yılından itibaren Türkiye genelindeki özel sektör, sivil toplum kuruluşu ve kamu kurumlarının ihtiyaçlarına yönelik eğitim, araştırma ve danışmanlık hizmetleri sağlayan Progem Danışmanlık’ta Araştırma Sorumlusu olarak çalışmaktadır.

Sedef MURATDAĞI

1992 yılında Yozgat’ta doğmuştur. Lisans eğitimini 2014 yılında Kırıkkale Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü’nden mezun olarak tamamlamıştır. Öğrenimi süresince çeşitli çalışmalarda saha analizleri ve araştırma yöntemleri konusunda deneyim sahibi olmuştur. MS Ofis, Autocad ve SPSS programlarını iyi derecede kullanmaktadır. Progem Danışmanlık firmasında Proje Asistanı olarak 2015 yılında göreve başlamıştır.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Günümüzde üretici ve tüketicilerin en büyük gereksinimi sağlıklı ve güvenilir gıda maddesinin teminini sağlayabilmektir. Ülkeler, tüketicilerin sağlığını korumak adına laboratuvar hizmetleri vasıtasıyla denetim ve izleme çalışmalarını yürütmektedir. Türkiye’de kontroller, gıda güvenliğinin devamı açısından, dış ticarete yönelik denetimi de kapsayacak şekilde yürütülmektedir. Günümüz Türkiye’sinde, kaliteli ve güvenli hizmet anlayışına ek olarak, analizlere uluslararası alanda geçerliliği kazandırmak adına laboratuvarların akreditasyon işlemlerinin gerçekleştirilmesi devam etmekte olup, alt yapılarının geliştirilmesine destek verilmektedir.

Gıda güvenliği kapsamında ISO 17025’e göre laboratuvarların akredite olmaları önemli olup Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından akredite edilmektedir. Akredite olmaları, laboratuvarların piyasadaki prestijinin artmasına, yaptıkları analizlerin kalite ve güvenilirliklerinin artmasına, analizlerin uluslararası kabul görmesi nedeniyle ülke ihracatları sayısında artışın sağlanmasına neden olmaktadır.

Bu çalışma, Tekirdağ ilindeki arz ve talep noktalarının belirlenmesi suretiyle Tekirdağ Ticaret Borsası bünyesinde bulunan Ürün Tahlil Laboratuvarının hem kapsam hem de analiz çeşitliliği açısından arttırılmasına yönelik fizibilite çalışmasını içermektedir. Fizibilite çalışması ile ilin ve bölgenin taleplerinin karşılanabilme durumları ve laboratuvarın geliştirilmesi yönündeki gerekliliği ortaya konmuştur.

Tekirdağ Ticaret Borsası koordinasyonunda yürütülen “Tekirdağ Ticaret Borsası Ürün Tahlil Laboratuvarı Fizibilitesi Projesi” çalışmasının il ve bölge için örnek teşkil etmesini ve hayata geçirilerek il ve bölge kalkınmasını hızlandırıcı bir etki yaratmasını temenni ediyoruz.

Adnan HACİBEBEKOĞLU

Progem Eğitim Danışmanlık Ltd. Şti.

Genel Müdür

1 GİRİŞ

“Tekirdağ Ticaret Borsası Ürün Tahlil Laboratuvarı Fizibilitesi Projesi” Tekirdağ Ticaret Borsası tarafından Trakya Kalkınma Ajansı 2014 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı kapsamında hazırlanmıştır.

Ürün Tahlil Laboratuvarı, ilin ve Trakya Bölgesinin ürün analizlerinin kaliteli, güvenilir, sağlıklı ve ekonomik koşullar altında yapılmasını sağlayacaktır. Laboratuvarın kapsamının arttırılması sonucunda ürünlerin analiz çeşitliliğinin arttırılması, akredite olması sonucunda kaliteli ve güvenilir analiz sonuçlarının ortaya çıkması sağlanacaktır.

Trakya Kalkınma Ajansı 2014 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı çerçevesinde projenin genel amacı; bölgenin sosyoekonomik gelişimine katkı sağlamaktır. Projenin gerçekleştirilmesiyle hem ilde hem de bölgede bulunan üretici ve işletmeler kaliteli hizmete ulaşacak, talepleri eksiksiz karşılanmış olacaktır.

Proje hazırlık sürecinde literatür taraması yapılmış, ilgili mevzuatlar incelenmiş ve ilgili kurumlar ile görüşmeler yapılarak veriler elde edilmiştir. Literatür taraması kapsamında Tekirdağ ili ve Trakya Bölgesinin mevcut durumu ve tarım sektörü hakkında bilgiler derlenmiş istatistiklerle somut veriler ortaya çıkarılmıştır. Başlıca veri kaynakları arasında Kalkınma Bakanlığı, TÜİK, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Kalkınma Ajansları gibi kurum kuruluşların tüm yayın ve raporları bulunmaktadır.

Tekirdağ Ticaret Borsası Ürün Tahlil Laboratuvarı Fizibilitesiyle ilin ve bölgenin ihtiyacı olan analizlere ulaşmalarının kolaylaştırılmasına temel oluşturulmuştur. Projenin uygulamaya geçmesiyle kaliteli ürünlerin varlığının artması hedeflenmektedir. Ayrıca üründen verimliliğinin yapılacak analizler sonucunda artması beklenmektedir.

2 PROJENİN TANIMI VE KAPSAMI

Tekirdağ Ticaret Borsası, Trakya Kalkınma Ajansı 2014 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı kapsamında “Tekirdağ Ticaret Borsası Ürün Tahlil Laboratuvarı Fizibilite” projesini yürütmüştür. Projenin genel amacı bölgenin sosyoekonomik gelişimine katkı sağlamaktır. Projenin özel amaçlarından ilki mevcutta bulunan geliştirilmesi planlanan ürün tahlil laboratuvarının kurulmasına yönelik gerekli ön çalışmanın yapılmasıdır. İkinci özel amaç projenin yapılması ile ürün tahlil laboratuvarının kurulmasına yönelik gerekli ön çalışmanın yapılmasıdır. Bir diğeri ise ürün tahlil laboratuvarı sanayinde üretim yapan firmaların ürün analiz ihtiyaçlarının tespit edilmesidir. Sonucu olarak ise Tekirdağ Ticaret Borsasının hizmet kapasitesinin artması projenin özel amaçları arasında yer almaktadır.

Proje, Tekirdağ ilinde ekonomik yaşantılarını tarım ile sürdüren çiftçilere ve tarım sektöründe hizmet veren fabrikalara yönelik planlanmış olup, Tekirdağ Ticaret Borsası da kurulacak olan ürün tahlil laboratuvarı sorucunda ilde hayvansal ve tarımsal gıda üretiminin artmasına katkı sağlamış olacaktır. Proje süresi 3 ay olarak planlanmıştır. Proje uygulama yeri Tekirdağ Ticaret Borsası bünyesinde bulunan Ürün Analiz Laboratuvarıdır.

İlde 27.000 tarımsal işletme bulunmakla birlikte bu sayı Trakya Bölgesi genelinde yaklaşık 75.000'dir. Bu rakam ürün analizinin bölge için ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktadır. Proje hedef kitlesi olarak Tekirdağ ilinde tarımla uğraşan çiftçiler (Yaklaşık 22.400), gıda sanayinde üretim yapan sanayi firmaları (Yaklaşık 134 firma) ve Tekirdağ Ticaret Borsası belirlenmiştir. Çiftçiler, laboratuvar sayesinde ürünlerinin besin ihtiyaçlarını tespit edecek ve üretimde gerektiği kadar besin maddesi kullanarak verimlilik ve kalite artışı sağlayacaktır. Gıda sanayinde üretim yapan firmaların ise ürün analiz ihtiyaçları hızlı ve ekonomik bir şekilde yerine getirilecektir. Son hedef grup olan Tekirdağ TB ise, laboratuvar sayesinde hizmet kapasitesini arttırarak, kayıtlı işletme sayısını, gelirlerini ve işlem hacmini arttırmış olacaktır. Projeyle birlikte kurum, ilde daha etkin bir hale gelecek ve üyelerine sunduğu hizmet kapasitesini de arttırmış olacaktır. Proje hedef bölgesi olarak Tekirdağ ili belirlenmiş olsa da verimliliğin artışını gören çevre illerden de talep gelebileceği öngörülmektedir.

3 PROJENİN ARKA PLANI

3.1 Sosyo-ekonomik Durum

Türkiye İstatistik Kurumunun 2004- 2011 yılları arasında yapmış olduğu araştırmaya göre TR21 Bölgesinin gayri safi katma değer payı %2,6'dır. Bölge bu oran ile 11. sırada yer almaktadır. Tekirdağ ili ekonomik yapısı itibariyle sanayi ve tarım kentidir. Türkiye'nin sebze, meyve, yem bitkileri ve tahıl ihtiyaçlarının büyük kısmı ilden sağlanmaktadır. Hayvancılıkta da etkin faaliyet gösteren il bölgenin ekonomisine katkı sağlamaktadır. Ayrıca bölgede turizm faaliyetleri de ekonomiye katkı konusunda oldukça ileri düzeydedir. Öyle ki Kültür Turizm Bakanlığı Türkiye Turizm Stratejisi 2023 Planında Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerini kapsayan alan “ Trakya Kültür Koridoru” olarak tanımlanmıştır.

Tekirdağ ili 2014 TÜİK verilerine göre 466.956'sı erkek, 439.776'sı kadın olmak üzere toplamda 906.732 nüfusa sahiptir. İlde ortalama hane halkı büyüklüğü 3,28'dir. TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli bölgesinde cari fiyatlar ile bölgesel gayri safi katma değerinin sektörel paylarına bakıldığında 2011 yılında %51,2 ile hizmetler sektörü ilk sırada yer alırken , %39,1 ile ikinci sırada sanayi sektörü yer almıştır. 2013 yılında Tekirdağ'dan yapılmış olan toplam 662.403 bin \$'lık ihracata bakılacak olursa %97'lik oranda büyük kısmının imalat, diğer büyük kısmının tarım ve ormancılık ürünleri olduğu görülmektedir. İthalat oranlarında da il, ihracatta olduğu gibi yüksek oranda imalat sektöründe alım gerçekleştirmektedir (TÜİK, 2013).

Tekirdağ ilinde 357 adet ihracat yapan firma, 432 adet ithalatçı firma bulunmaktadır. Nitelikli sıçrama kabiliyetine sahip iller arasında 7. sırada bulunan Tekirdağ, illerin çeşitlilik değerlerine göre de 8. sırada yer almaktadır. İlde bulunan sanayi işletmelerinin sektörel dağılımına bakıldığında %25'lik oranla ilk sırada tekstil sektörü gelirken 2. sırada %13'lük oran ile gıda ürünleri imalatı bulunmaktadır. Tekirdağ ilinde faaliyet gösteren sanayi işletmelerinin %22'si mikro ölçekli, %43'ü küçük ölçekli, %29'u orta ölçekli ve %6'sı büyük ölçekli işletmelerdir. İlde gelişmesi yönünde potansiyeli bulunan tarım sektörüne yönelik bir takım yatırımlar söz konusudur. Sektörde yapılan yatırımlar şöyledir; Organik tarım ve seracılığın yaygınlaştırılması, tohumculuk sektörünün geliştirilmesi, yem ve yem bitkileri üretimi, meyve sebze konserve üretimi, üretim tesisi, salamura zeytin üretim tesisidir (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2013). Ayrıca il, gerekli alt yapıların oluşturularak Avrupa Birliği ülkelerinin standartlarına uygun analizlerin gerçekleştirilmesi durumunda süt ve süt ürünlerinin ihracatının yapılabileceği potansiyele sahiptir.

Tekirdağ ili genelinde 6 adet küçük sanayi sitesi bulunmakta olup toplamda 1.466 işyeri faaliyet göstermektedir. (Trakya Kalkınma Ajansı, 2014).

Sanayi sicil kayıtlarına göre, Tekirdağ ilinde çalışan personel sayısı 105.798'dir. Ar-Ge birimi bulunan işletme sayısı 195 olup, kalite kontrol birimi olan firma sayısı 573'dür. İlde 2013 yılında ihracat yapan firma sayısı 324 olup 370.860.000 USD ihracat değerine sahiptir. 2013 kayıtlarına göre ilde bulunan 371 firma ithalat gerçekleştirmiş ve 446.658.000 USD ithalat değerine sahip olmuştur (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2013).

3.2 Sektörel Politikalar ve Programlar

Türkiye'de tarım, istihdamın büyük ölçüde sağlandığı ve Cumhuriyet'in kuruluşundan sonra daha da önem verilen bir sektör olmuştur. Türkiye dünyanın en önemli üreticileri arasında yer almaktadır. Tarımsal üretim son 20 yıl içerisinde hızlı bir artış göstermiştir. Şu anda Türkiye önemli bir tarım ürünü ihracatçısı olup dünyanın en büyük 7. tarım ürünleri üreticisidir (OECD , 2015).

Tarım politikaları, geniş bir etki alanına sahip olmasına rağmen, pazar fiyatı destekleri ile dolaylı gelir desteği sağlamaya yönelik önlemlerle ilerlemektedir. Destekleme alımları son yıllarda oldukça azalmıştır. Kimyasal gübre, tarımsal ilaç ve veteriner ilaçlarında destekleme söz konusudur. Türkiye'de üretim kontrol önlemlerinin kullanılması yaygın görülen bir uygulamadır.

Türkiye'de tarım politikalarında ve tarım sektörüne bakış açısında esaslı değişim 1980 Ekonomik İstikrar Programı ile başlamıştır. Tarım sektörüne yönelik uygulanan politikalarda değişiklikler yapılarak, serbest pazar ekonomisine geçiş kararı da alınmıştır. Tarım sektörü ilk kez 2004 yılında stratejik yaklaşımla ele alınmış ve 2006- 2010 Ulusal Tarım Stratejisi belgesi hazırlanmıştır. Ayrıca 2006 yılında kabul edilen Tarım Kanunu, tarım politikalarını belirleyen ilk kanundur (YILMAZ, 2008).

Tarım sektöründe sürdürülebilir kalkınma yaratmak; ekonomi, siyaset, kültürel ve sosyal mekanizmalara ve demokratik tarım politikalarının geliştirilmesine bağlıdır. Bu politikaların eksenini ise demokratik, etkin üretici örgütlerinin geliştirilmesi oluşturur. Çiftçi örgütleri, tarım politika ve desteklerinin belirlenmesi süreçlerinde de etkin rol oynamalıdır.

3.3 Kurumsal Yapılar ve Yasal Mevzuat

Ticaret Borsaları, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununa tabidir. Kanunun 29. Maddesinde; “Borsalar, ticari ihtiyaçların gerekli kıldığı illerde, birliğin olumlu görüşü üzerine Bakanlıkça kurulur” denilmektedir (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu, 2015). Tekirdağ Ticaret Borsası 1926 tarihinde kurulan, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşudur. 127 yesi bulunan Tekirdağ Ticaret Borsası’nın bünyesinde rn Analiz Laboratuvarı ve Toprak- Analiz Laboratuvarı olmak üzere 2 adet laboratuvar bulunmaktadır.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının görevinin açıklandığı kanun hükmünde kararnamenin 2. Maddesinde “Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının görevi; bitkisel ve hayvansal üretim ile su ürünleri üretiminin geliştirilmesi, tarım sektörünün geliştirilmesine ve tarım politikalarının oluşturulmasına yönelik araştırmalar yapılması, gıda üretimi, güvenliği ve güvenirliği, kırsal kalkınma, toprak, su kaynakları ve biyoçeşitliliğin korunması, verimli kullanılmasının sağlanması, çiftçinin örgütlenmesi ve bilinçlendirilmesi, tarımsal desteklemelerin etkin bir şekilde yönetilmesi, tarımsal piyasaların düzenlenmesi gibi ana faaliyet konularının gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak; gıda, tarım ve hayvancılığa yönelik genel politikaları belirlemek, uygulanmasını izlemek ve denetlemek” şeklinde belirtilmiştir (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 2015). Bakanlığın bir birimi olan Tekirdağ İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü’de bu görevleri üstlenmiş durumdadır. Müdürlük bünyesinde 5’i toprak 1’i gıda olmak üzere kayıtlı 6 laboratuvar bulunmaktadır.

Tekirdağ Ziraat Odası, 1963 yılında 6964 sayılı Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanununa göre kurulmuştur. Kanun kapsamında ziraat, ziraat ile uğraşan ifti ile alakalı her türlü bilgi sağlanması ve verilmesi, kurs açılması, mevzuat değişikliklerinde teklifte bulunulmasına kadar birçok görev Ziraat Odalarına verilmiştir.

Tekirdağ ilinde bulunan Namık Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri, Bitki Koruma, Biyosistem Mühendisliği, Gıda Mühendisliği, Tarım Ekonomisi, Tarımsal Biyoteknoloji, Tarla Bitkileri, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme ile Zootekni olmak üzere toplamda 9 bölüme sahiptir. şuanda 649 kadın, 787 erkek olmak üzere toplamda 1436 ğrencisi öğrenim görmektedir. 49 Profesör, 31 Doçent, 43 Yardımcı Doçent, 2 ğretim Görevlisi, 1 Okutman, 2 Uzman, 29

Araştırma Görevlisi olmak üzere toplamda 157 kişilik akademik kadroya sahiptir. Her bölümün bünyesinde laboratuvar olup etkin bir şekilde faaliyet göstermektedir.

Tekirdağ Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü, 1989 yılında analiz faaliyetlerine başlamıştır. Laboratuvar Müdürlüğü, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Gıda Kontrol ve Laboratuvarlar Daire Başkanlığına bağlıdır. Müdürlük bünyesinde 3 Ziraat Yüksek Mühendisi, 7 Ziraat Mühendisi, 1 Ziraat Teknisyeni, 6 Gıda Yüksek Mühendisi, 1 Gıda Teknisyeni, 2 Su Ürünleri Mühendisi, 1 Biyolog, 1 Kimyager, 1 Kimya Mühendisi, 1 Kimya Yüksek Mühendisi, 1 Laborant ve idari personeller olmak üzere toplamda 51 personele sahiptir.

Özel gıda kontrol laboratuvarlarının kuruluş ve faaliyetleri hakkındaki yönetmelik kapsamında Türkiye'deki özel laboratuvarların kurulumu, faaliyetleri, numune alım, analiz ve raporlamaları konularında detaylı bilgi verilmiştir. Aynı zamanda 28.157 sayılı "Gıda Kontrol Laboratuvarlarının Kuruluş, Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esaslarının Belirlenmesine Dair Yönetmelikte" gıda laboratuvarları hakkında detaylı bilgi verilmektedir.

3.4 Proje Fikrinin Kaynağı ve Uygunluğu

3.4.1 Projenin Bölgesel Kalkınma Amaçlarına Uygunluğu

Tekirdağ Ticaret Borsası, Trakya Kalkınma Ajansı 2014 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı kapsamında "Tekirdağ Ticaret Borsası Ürün Tahlil Laboratuvarı Fizibilitesi" projesi ile destek almaya hak kazanmıştır. İlde yapılan analizlerin büyük bir çoğunluğu, İl Kontrol Laboratuvarında yapılmaktadır. Ancak analiz talebinin fazla olması nedeniyle talepler yeterli düzeyde karşılanamamaktadır. Bu nedenle ilde özel tahlil laboratuvarlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda Borsa bünyesindeki Ürün Tahlil Laboratuvarının kapasitesinin artırılması taleplerin eksiksiz karşılanmasına katkı sağlayacaktır.

Trakya Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan 2014- 2023 Bölge Planı Taslağında, Politika 12.1, 16.2 ve 21.2'de laboratuvar kurulumunun ve akreditasyonunun önem ve gerekliliğinden bahsedilmektedir.

Politika 12.1'de "Bölgeye orta ve yüksek teknolojiye sahip sektörlerin yerleşimlerine öncelik verilecektir" ifadesi kullanılmıştır. Politikada, Bölgede laboratuvar, pazarlama, lojistik vb. hizmet alanları oluşturularak mevcut altyapıların geliştirileceğinden bahsedilmiştir.

Politika 16.2’de “Tarımsal üretimde alt yapı eksiklikleri giderilecektir” maddesi yer almaktadır. Gıda güvenliği ile ilgili analiz laboratuvarı gibi alt yapı eksiklikleri tespit edilerek giderilmesine yönelik tedbirler geliştirilecektir.

Politika 21.2’de ise; “İşletmelerin markalaşma ve dış ticaret konusundaki kurumsal kapasitelerinin artırılması desteklenecektir” ibaresi yer almaktadır. Maddenin açıklamasında, Trakya Bölgesindeki gıda üreticilerinin Avrupa standartlarını sağlayamamaları dolayısıyla ihracat gerçekleştiremedikleri belirtilmiştir. Ayrıca üretime giren hammaddenin ve ortaya çıkan mamulün Avrupa standartlarına uyumunun sağlanması için akredite laboratuvarların tesis edileceğinden bahsedilmiş ve ihracatın önündeki engellerin kaldırılabilceği konusuna değinilmiştir (Trakya Kalkınma Ajansı, 2014).

Yapılacak olan Ürün Tahlil Laboratuvarının fizibilite sonucunda ithalat ve ihracata yönelik gerekli standartların oluşturularak analizlerin yapılabilmesi ve analiz sonuçlarının uluslararası geçerliliğinin olması amaçlanmaktadır. Akreditasyon işlemlerinin de gerçekleşmesi öngörülmektedir. Bu çerçevede Tekirdağ Ticaret Borsası bünyesindeki Ürün Tahlil Laboratuvarı’nın kapasitesinin geliştirilmesine yönelik olan bu fizibilite çalışmasının Bölgenin kalkınma amaçları ile uygun olduğu ve bu amaçlara katkı sağlayacağı söylenebilir.

3.4.2 Projenin Geçmiş, Yürüyen ve Planlanan Diğer Projelerle İlişkisi

Tekirdağ Ticaret Borsası’nın bünyesinde bulunan ürün tahlil laboratuvarı, tarımın yaygın olarak bulunduğu Tekirdağ ilinde faaliyet göstermektedir. Tekirdağ TB, ilin baskın sektörlerini göz önünde bulundurarak gerekli yatırımın adımlarını daha önce atmıştır. Projeye kapasitenin artırılması ve bu sayede hizmet portföyünün gelişmesini sağlayacak olan Tekirdağ Ticaret Borsası, Trakya Kalkınma Ajansının 2015 Yılı Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programına bu projenin devamı niteliğinde bir proje sunmayı planlamaktadır. Yapılan bu fizibilite çalışmasının, Mali Destek Programı’na sunulacak proje teklifine alt yapı oluşturması planlanmaktadır.

3.4.3 Projenin, İdarenin Stratejik Planı ve Performans Programına Uygunluğu

Tekirdağ Ticaret Borsası, ilin tarım sektörüne yönelik avantajlarının farkında olup bu doğrultuda, tarımı bulunduğu noktadan daha ileriye taşımayı hedeflemektedir. İlde faaliyet gösteren yaklaşık 20.000 işletme ürünlerini Borsanın aracılığı ile pazarlamaktadır.

Tekirdağ Ticaret Borsası Stratejik Planı’nda (2013- 2016);

-Analiz sonuçlarının güvenilirliğinin, uluslararası kuruluşlarca teyit edilmesi gerektiğine (Akreditasyon) ve hatta 2016 yılı sonuna kadar laboratuvarlarını uluslararası tanınırlığı olan kuruluşlardan akredite ettireceğine,

-Analizlerin nitelik ve nicelik olarak geliştirilmesi gerektiğine, ihtiyacın yoğunluğuna göre, laboratuvarların donanım, yazılım ve personel yetkinliklerinin artırılması gerektiğine,

-Laboratuvar ile satış salonu arasındaki bilgi alışverişinin son teknolojilerle gerçekleştirilmesi gerektiğine değinilmiş ve bunların İhtisas Borsacılığı hedefi için çok önemli bir süreç olduğu belirtilmiştir.

Ayrıca 2016 yılına kadar gerçekleştireceği akreditasyon çalışmaları için performans göstergesi olarak, akreditasyon belgesi/laboratuvar sayısı gösterilmiştir. Laboratuvarların donanım, yazılım ve personel yetkinliklerinin artırılması maddesinin performans göstergesine iyileştirilen laboratuvar sayısı ve yeni kurulan laboratuvar sayısı verilmiştir.

Bu doğrultuda yapılan bu proje ile stratejilerin temeli oluşturularak, desteklenmesi konusunda kaynak sağlanmış olacaktır. Dolayısı ile bu çalışmanın idarenin stratejik plan ve hedefleri ile de uyumlu olduğu söylenebilir.

3.4.4 Proje Fikrinin Ortaya Çıkışı

Yaşamın her noktasında laboratuvar hizmetleri bireyler ve işletmeler için gereksinim haline gelmiştir. Gıda kontrolleri, çevre güvenliği test ve kalibrasyon işlemleri günden güne önem kazanmaktadır. Kuruluşlar kendi bünyelerinde laboratuvar hizmetleri verebilmekte olup bağımsız test ve deneyleri ile tüketici ve üreticiye her aşamada analiz hizmeti sunmaktadır. Avrupa Birliğine katılım aşamalarında Türkiye’de laboratuvar hizmetleri giderek önem kazanmaktadır. Uluslararası ticarete analiz yapılması ve bu tür laboratuvarların kurulmasının artırılması günümüz Türkiye’inde desteklenmektedir.

Laboratuvarların akreditasyonu da gıdaların güvenilir analizlerinin gerçekleştirilebilmesi açısından son derece önemlidir. Akredite edilen bir laboratuvar, uluslararası düzeyde önemli bir güvenilirlik ve kabul edilebilirlik sağlamaktadır. Aynı zamanda akredite edilen laboratuvarlar saygınlık ve ticari üstünlükte kazanmış olacaktır.

Coğrafi konumu sayesinde Tekirdağ ili Türkiye’nin tarım ürünlerinin büyük kısmını karşılamaktadır. Tekirdağ geniş ve verimli tarım topraklarına sahip olmakla birlikte, gerekli alt

yapıya da sahiptir. İlin tarımsal kazancını ve rekabet gücünü daha da ileriye taşımayı hedefleyen Tekirdağ Ticaret Borsası, sektördeki gelişmeleri takip ederek, sektörle ilgili sorunlara çözüm yolları bulmayı hedeflemektedir.

Tekirdağ Ticaret Borsası tarafından bölgedeki ilk Toprak/Yaprak Analizi Laboratuvarı kurulmuş ve 2006 yılından bu yana bölgedeki çiftçiler ve üniversite tarafından artarak talep görmüştür. Bu laboratuvar sayesinde üretici ve tüketicilerin analiz yaptırma konusunda farkındalığının kazandırılması ve ürün kalite ve verimlilikte de artış sağlamaları desteklenmiştir. Toprak/Yaprak Analizi Laboratuvarının yanında Ürün Tahlil Laboratuvarının da geliştirilmesine gereklilik olduğu ortaya çıkmıştır. Kapasite ve dolayısı ile hizmet portföyünün artması sonucu, gıda hammaddelerinde, yardımcı maddelerinde, çalışma ekipmanı ve atmosferinde, ambalaj materyalinde, kullanma suyunda ve gıdada bulunan mikroorganizmaların arandığı ve/veya sayıldığı bir laboratuvar olarak bölgenin ihtiyaçlarını karşılayacaktır. Ayrıca laboratuvarın akreditasyon başvurusu da bu çalışma sonunda başlatılacak olup, laboratuvarın hem üreticiye hem de tüketiciye yönelik yapacağı analizlerin kalite ve güvenilirliğini arttırmaya yönelik destek sağlamış olacaktır. Aynı zamanda akreditasyonun yapılmasıyla ilde bulunan firmaların ihracat ve ithalata yönelimlerinin artması da ön görülmektedir. Proje kapsamında ürün tahlil laboratuvarının fizibilitesinin hazırlanmasıyla gerekli maliyet ve yatırım analizleri ortaya konmuş olacaktır.

4 PROJENİN GEREKÇESİ

4.1 Bölgesel Düzeyde İhtiyaç Analizi

Trakya Bölgesinde yaklaşık olarak 75.000, Tekirdağ ilinde ise 27.000 civarında tarım işletmesi faaliyet göstermektedir. İlde 52 adet un sanayisine hizmet veren işletme, 5 adet yem fabrikası, 15 adet bitkisel yağ fabrikası, 20 adet çeltik fabrikası, 36 adet şarap fabrikası, zeytinyağı işletmeleri, bisküvi fabrikaları, endüstriyel dondurma tesisleri, süt ve süt ürünleri tesisleri bulunmaktadır. Bu işletmelerin dışında 700 civarında tekstil, kimya, cam ve deri sanayi işletmeleri faaliyet göstermektedir. Tekstil, kimya, cam ve deri sektöründe hizmet veren işletmelerin çevre atık su analizlerinin yaptırılması konusunda talepte bulunmaları öngörülmektedir. İlin mevcut analiz yaptırılan işletme potansiyeli göz önünde bulundurulduğunda Tekirdağ Ticaret Borsası Ürün Tahlil Laboratuvarı 6.000 civarında işletmeye ürün analizi hizmeti vermektedir. Laboratuvardaki cihazların yetersiz olması nedeni ile üreticilerin talep ettiği analizlerin bir kısmı mevcut durumda gerçekleştirilememektedir. Ancak laboratuvarın geliştirilerek kapasitesinin artırılması sonucunda hizmet verilen üretici sayısının 3 katına çıkması beklenmekte olup bölge olarak düşünüldüğünde farklı illerden de analiz talebinin gelmesiyle analiz talep oranının %500 artması ön görülmektedir.

Tekirdağ Ticaret Borsası Ürün Tahlil Laboratuvarı mevcut durumu ile üreticilerin tüm taleplerine olumlu karşılık verememektedir. İlde analizlerin büyük kısmı İl Kontrol Laboratuvarında gerçekleştirilmektedir. İlde yetiştirilen ürünlerin çeşitliliğinin fazla olması nedeni ile analiz yapılacak alanların çoğaltılması ve güvenilirliğinin artırılması adına da akreditasyonlarının tamamlanması gerekliliği söz konusudur. Ancak analiz talebinin yoğunluğu nedeni ile İl Kontrol Laboratuvarı, beklentileri verimli şekilde karşılamakta güçlük çekmektedir. Bu konuda ildeki laboratuvara destek, özel tahlil laboratuvarları ile verilecektir.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi bünyesinde çalışmaları sürdürülen toptancı hali kurulum işlemleri, konu ile ilgili kuruluş komisyonunun oluşturulması ve hal yerinin belirlenmesi dolayısıyla son aşamalarına gelmiştir. 5957 sayılı 11.03.2010 tarihinde kabul edilen, Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkındaki Kanununun 8. maddesinde, “Toptancı halinde satılan mallardan %1, toptancı hali dışında satılan mallardan %2 oranında hal rüsumu tahsil edilir” ifadesi yer almaktadır. Aynı maddenin 3. fıkrası hükmünde ise; “Gıda güvenliği ve kalitesi analizleri, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca yetkilendirilmiş kamu laboratuvarında veya özel laboratuvarlarda yapıldığı

belgelenen mallar üzerinden alınacak hal rüsumu, yarısı oranında alınır” ifadesine yer verilmiştir. Bu durumda yapılacak olan toptancı halinde işlem hacmi göz önünde bulundurulduğunda, Tekirdağ ilinde ürün analiz talebinde ciddi bir artış görüleceği beklenmektedir. Beklenen bu analiz talep artışlarının, Borsa bünyesinde kapasite arttırılması ve ürün çeşitliliğine hizmet sunması amaçlanan Ürün Tahlil Laboratuvarında karşılanabileceği ön görülmektedir. Ürün Tahlil Laboratuvarı, toptancı halinden gelecek olan her türlü gıda ürününde, yapacağı gıda güvenilirliği ve kalitesi analizleri ile halka güvenilir, sağlıklı ve kaliteli gıda sunmuş olacak, halde ticaret gerçekleştiren tüm tüccarlara ve ürünleri üreten tüm üreticilere de ihtiyaç duydukları analizleri yaptırmalarına destek sağlayacaktır.

5 MAL VE/VEYA HİZMETLERİN SATIŞ-ÜRETİM PROGRAMI

5.1 Üretim ve Satış Programı

Yıllar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Kapasite Kullanım Oranı	14%	16%	17%	19%	21%	26%	33%	41%	51%	64%	80%	100%	100%	100%	100%

Ürün Tahlil Laboratuvarında mevcutta yılda ortalama 7.700 civarı analiz yapılmakta ve kapasitenin yaklaşık %20'si kullanılmaktadır. Yapılacak yatırım sonrasında ilk yıl itibariyle kapasitenin %14 civarında olacağı varsayılmıştır. Her yıl kapasitenin belli bir seyirde artacağı ve 12. yılda %100 kapasite ile hizmet sunulacağı öngörülmüştür.

Tam Kapasitedeki Üretim Düzeyi													
Ürünler/Aylar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Toplam
Analiz Hizmeti	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600	79.200

Ürün Tahlil Laboratuvarında mevcut haliyle kapasite günde ortalama 100 analizden ayda 2.200 analizdir. Yapılacak yatırım ile kapasitenin 3 katına çıkacağı varsayılmıştır.

İlk Faaliyet Yılındaki Analiz Miktarı															
Ürünler/Aylar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Toplam	Analiz Ücreti	Yıllık Gelir
Analiz Hizmeti	650	650	650	700	700	800	1.000	1.200	1.250	1.250	1.250	1.250	11.350	38,00	431.300

Yatırımdan sonraki ilk faaliyet yılında laboratuvarın yılda ortalama 11.350 adet numune analizi gerçekleştireceği öngörülmüştür. Laboratuvarında çok çeşitli analizler yapılabileceğinden ve hangi analize ne düzeyde talep olacağı şimdiden öngörülemediğinden fizibilite hesaplamaları tek tip analiz üzerinden yapılmış ve buna göre ortalama kapasite belirlenmiştir. Bu doğrultuda ortalama bir analiz ücreti üzerinden gidilmiş ve analiz ücreti ortalaması 38 TL olarak belirlenmiştir. Bu fiyat belirlenirken İl Kontrol Laboratuvarının fiyat tarifesinde yer alan tüm analiz ücretlerinin bir ortalaması alınmıştır. <http://gidalab.tarim.gov.tr/tekirdag/Menu/23/Fiziksel-Analiz-Lab>

İlk 15 Yıldaki Analiz Miktarı															
Yıllar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Ürünler/ Kapasiteler	14%	16%	17%	19%	21%	26%	33%	41%	51%	64%	80%	100%	100%	100%	100%
Analiz Hizmeti	11.350	12.485	13.734	15.107	16.618	20.772	25.965	32.456	40.570	50.713	63.391	79.239	79.239	79.239	79.239

İlk 5 yılda analiz miktarının her yıl %10 artacağı, 5. yıldan sonra bu artışın 12. yıla kadar %25 olacağı ve 12. yıl itibari ile sabitlenerek kapasitenin %100'üne ulaşılmış olacağı öngörülmüştür.

5.2 Pazarlama Stratejisi

Tekirdağ Ticaret Borsası Ürün Tahlil Laboratuvarının kapasitesinin artırılması için gerekli cihazların alınması sonucu yeni analiz listesinin bölgeye duyurulması ve tanıtılması adına çalışmalar yapılacaktır. Bu çalışmaların gerekli yerlere verilecek ilan, reklam, tanıtım broşürleri, lansman toplantıları vs. şeklinde olması planlanmakta olup ilgililerin bilgilendirilmesi sağlanacaktır. Tanıtım çalışmaları için 15.000 TL'lik bir bütçe öngörülmüştür.

Laboratuvarın kapasite artırımını sonrasında gerçekleştirilecek olan analiz fiyatlandırması bölgedeki kamu laboratuvarlarının uyguladıkları ücret tarifeleri göz önünde bulundurularak belirlenecektir. Ürün Tahlil Laboratuvarında hububat ürünlerinde fiziksel ve kimyasal analizlerin tamamı, yağlı tohumlu bitkilerin yüzde yağ oranı tayini, yabancı madde, protein ve fiziksel analizler gerçekleştirilmektedir. Mevcut laboratuvarında hububatlar ile analiz ücreti, 5 TL; Yağlık ayçiçeği ve kanola analiz ücreti 5 TL olarak belirlenmiş olup, yeni cihazların alınmasıyla mevcut laboratuvar gelirinin 20 kat artacağı öngörülmektedir.

6 PROJE YERİ/UYGULAMA ALANI

6.1 Fiziksel ve Coğrafi Özellikler

6.1.1 Coğrafi yerleşim

Trakların kurduğu Tekirdağ, daha sonra Pers, Roma, Bizans ve Osmanlı egemenliğinde kalmıştır. Tekirdağ il toprakları çok eski çağlardan bu yana bir yerleşim merkezi olarak eski bir tarihe sâhiptir.

Tekirdağ ili Türkiye'nin kuzey-batısında, Marmara Denizinin kuzeyinde, Trakya Bölgesinde, 40° 31' kuzey enlemleriyle 26° 43' ve 28° 08' doğu boylamları arasında yer almaktadır. 6.313 km² yüzölçümüne sahip olup, coğrafi konumu sebebiyle stratejik önem taşıyan bir geçit bölgesidir. Şehir kıyı çizgisinin doğu-batı doğrultusundan kuzey-güney doğrultusuna geçtiği yerde; yarım daire biçimli bir koy kenarında kısmen vadi yamaçlarında kısmen de yalıyarlar üzerinde birbirini izleyen basamaklar ile doğu-batı ve kuzey kesimlere doğru hızla yayılmış bulunmaktadır. Tekirdağ, ilin batısında yer alan en yüksek tepesini 945 m. rakımlı Ganos Dağı (Işıklar Dağı)'nın oluşturduğu Tekir Dağları hariç genelde düzlüktür. Kuzeyde ilin en önemli akarsuyu olan Ergene nehri bulunur. Ergene yarattığı alüvyonlu ovaların verimliliğiyle il nüfusunun büyük bir kısmını çevresindeki yerleşimlere toplamıştır (URL, 2015).

Trakya- Kocaeli Penepeni üzerinde bulunan Tekirdağ il topraklarının yeryüzü şekilleri bakımından %75,2'si platolar, % 15,5'i ovalar, %9,3'ü dağlarla kaplıdır. Genel olarak yüksek dağlar, dik yamaçlar ya da vadiler yoktur. Marmara Denizi boyunca akarsularca taşınmış alüvyonlarla kaplı kıyı ovaları vardır. Platolar bir aşınma yüzeyi karakterindedir. Kuzeyinde İstıranca, Güney kesimlerinde ise Tekir Dağı ve Koru Dağı ile Ganos Dağları bulunmaktadır.

6.1.2 İklim

Tekirdağ'ın iklimi, Akdeniz ve kara ikliminin bir karışımıdır. Sahil yöresinde Karadeniz'in etkisiyle nemli bir Akdeniz iklimi yaşanırken, kuzeye doğru çıkıldıkça karasal iklim kendini gösterir. Tekirdağ, genel nemlilik indislerine göre yarı nemli iklim tipi içine girmektedir. Yağış rejimi bakımından Akdeniz yağış rejimi kategorisinde bulunmaktadır. Akdeniz ikliminin etkilerinin görüldüğü Tekirdağ sahil şeridinde yazlar sıcak, kışlar ılıktır. Toprağa düşen yağış türü genellikle yağmur olup, kar yağışı azdır. Buda ziraat yapılmasını kolaylaştıran bir faktördür. Tekirdağ'da ortalama olarak en az yağış Ağustos, en fazla Aralık aylarında görülür. Yazlar genellikle Akdeniz'de olduğu gibi kurak ve sıcaktır. İç kesimler Marmara'nın yumuşatıcı

etkisinden yoksundur. Tekirdağ yazın ve kışın oldukça rüzgârlıdır. Hâkim ve sürekli rüzgâr poyraz, ikinci önemli rüzgâr ise lodostur (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tekirdağ Valiliği, 2015).

6.1.3 Toprak ve arazi yapısı ile ilgili bilgiler

Tekirdağ yüzölçümüne göre ekili- dikili alanları en çok illerden biridir. Tarıma elverişli alanların oranı %80'dir. Tekirdağ ilinden çeşitli ürünler alınmakla birlikte öncelikli olarak "buğday, ayçiçeği, soğan, karpuz, kiraz ve üzüm gelmektedir. Tekirdağ'da 400 bin hektarlık alanda tarım yapılmaktadır. İlin gayrisafi üretim değerinin %74'ü bitkisel üretimden karşılanmaktadır. Türkiye'de üretilen buğdayın %5'i, ayçiçeğinin ise %33'ü Tekirdağ'dan karşılanmaktadır. Tekirdağ ilinde meyvecilik gelişmemiş olmakla birlikte ilde üretimi en fazla olan meyvelerden birisi kirazdır. İlçede toplam bulunan 50.470 adet kiraz ağacının 23890'ı Şarköy, 2500 âdeti ise Merkez ilçede bulunmaktadır. Ayrıca Tekirdağ'da 1990 yılı itibari ile işlenen tarım alanlarının %1,75'inde, yani 6957 ha. alanda bağcılık yapılmaktadır. Ortalama 1021 kg/da verim alınan ilin toplam üzüm üretim miktarı, 7135 tondur. Ülke bağ alanlarının %1,28'ine sahip olan Tekirdağ; Türkiye üzüm üretiminin ise %1,97'sini karşılamaktadır (Tekirdağ Ziraat Odası, 2015).

2013 yılı TÜİK verilerine göre toplam işlenen tarım alanı ve uzun ömürlü bitkiler 320.851 hektarı oluşturmaktadır. İlde üretim miktarına göre sırasıyla tahıl, yem bitkileri ve yağlı tohumlar üretilmektedir (TÜİK, 2013).

6.1.4 Bitki örtüsü

Tekirdağ bitki örtüsü bakımından oldukça fakirdir. En belirgin özelliği Marmara Denizi'ne bakan yamaçlarda iklim tipine uygun olarak gelişme gösteren makiler ve fundalıklardır. Kısmen kara ikliminin etkisi altında olan iç kesimlerde kışın yapraklarını döken meşe türleri, gürgen, dişbudak, gümüşü ihlamur, çınar ve karaağaç görülmektedir. Akarsu boylarının karakteristik ağacı ise söğüttür (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tekirdağ Valiliği, 2015).

6.1.5 Su kaynakları

Tekirdağ Ergene havzasında yer almakla birlikte bitki örtüsü, yağış jeolojik yapının yetersizliği nedeniyle seyrek ve az akarsu ağına sahiptir. Akarsuların debi ve rejimleri düzensiz olup yağış miktarı ve rejimiyle orantılıdır. Yazın suları azalarak kurumakta kışın ise yağış ve kar erimeleriyle çoğalmakta hatta taşmaktadır. İl akarsuları Saroz Körfezi, Marmara Denizi ve Karadeniz'e dökülür. İlin önemli akarsuları Ergene Irmağı ile Çorlu, Hayrabolu, Işıklar, Oluk Başı ve Gölcük dereleridir (Diyadinnet, 2015).

6.2 Ekonomik ve Fiziksel Altyapı

Tekirdağ ilinin ekonomisi tarım ve sanayiye dayanır. Turizm sektörü de süreç içerisinde gelişim göstermiştir. Tekirdağ Türkiye'nin ayçiçeği bahçesidir. Tarımda tahıl ve sanayi ürünleri başta gelir. Bunların yanı sıra sebze ve meyve üretimi de çok ilerlemiştir. Elde edilen domatesle bol miktarda patlıcan, kabak, bezelye, bakla, semizotu, taze soğan ve sarımsak illere gönderilir.

Tekirdağ ili hayvancılık bakımından da zengindir. Bitki örtüsü ve iklimi hayvancılığa oldukça müsaittir. Sığır, koyun, kıl keçisi, hindi beslenir. Arıcılık gelişmiştir. Ayrıca il kıyılarında bol miktarda balık bulunur. Tekirdağ ili maden bakımından zengin değildir. Yalnızca linyit ve manganez yatakları olup, senede yaklaşık 40.000 ton linyit çıkarılır.

1970 senesine kadar tarıma dayalı sanayiye sâhip olan Tekirdağ ili, 1970'ten sonra hızla sanayileşmiştir. Çerkezköy, Çorlu ve Tekirdağ merkez ilçelerinde sanayi kuruluşları daha fazladır. Türkiye'nin en büyük 100 kuruluşundan 3'ü il sınırları içindedir. Metal eşya ve makina imalatı gelişmiştir. İstanbul'a yakınlık, ulaşım, pazarlama imkânları sanayinin gelişmesinde önemli rol oynamıştır (Coğrafya Dünyası, 2015).

Tekirdağ il ve ilçelerine ulaşım karayolu ile yapılmakta olup, yalnızca yaz mevsimlerinde İstanbul-Tekirdağ, Tekirdağ- Şarköy ve Tekirdağ- Marmara Adalarına haftanın belirli günlerinde turizm amaçlı seferler konulmaktadır. Tekirdağ kıyılarında; Tekirdağ iskelesi (Eski), Tekirdağ İskelesi (Yeni), Tekirdağ TMO İskelesi, Marmara Ereğlisi İskelesi, Botaş İskelesi, Marmara Ereğlisi Balıkçı Barınağı, Tekirdağ Balıkçı Barınağı, Kumbağ Balıkçı Barınağı, Hoşköy Balıkçı Barınağı, Şarköy Balıkçı Barınağı, yer almakta olup, sahil bandı içerisinde Marina yeri bulunmamaktadır. İlin karayolu ulaşımı, E-80 (TEM), D-100, E-84 karayollarından yapılmakla birlikte, il kuzeyinden geçen İstanbul-Sirkeci-Edirne hattı devlet demiryollarından da ulaşım da yararlanılmaktadır. Tekirdağ ilinin İstanbul'a yakın oluşu nedeniyle, bölge içerisinde hava yolu ulaşımı İstanbul Yeşilköy hava limanından karşılanmakta olup, yolcu rezervasyonu işlemleri il içerisindeki hava yolları acentesinden gerçekleştirilmektedir (Tekirdağ Orman ve Su İşleri , 2013-2023).

Tekirdağ ilinin yüzölçümü 6.313km² olup 9 ilçe 26 belde 261 köyden meydana gelmektedir. Trakya elektrik dağıtım şirketine abone olan 437.606 kişi bulunmaktadır. İle alınan enerji 2.994.451.697 kWh, satılan enerji miktarı ise 2.715.316.584 kWh'dır. İlde kayıp enerji %9,32 olup tahsilat oranı %94,16'dır. Tekirdağ'da kurum ve özel olarak 3.958 trafo bulunmaktadır (Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş., 2015).

6.3 Sosyal Altyapı

2014 yılında Tekirdağ ilinin nüfus oranı %3,69 ile 32.257 kişi artmış olup 96.732 kişiye ulaşmıştır. Bu nüfusun %51,50 (466.956)'sini erkek, %48,50 (439.776)'sini kadın oluşturmaktadır.

Tablo 1 Yıllara Göre Tekirdağ Nüfusu

Yıllara Göre Tekirdağ Nüfusu			
Yıl	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu	Toplam Nüfus
2014	466.956	439.776	906.732
2013	450.149	424.326	874.475
2012	439.124	413.197	852.321
2011	427.452	402.421	829.873
2010	406.744	391.365	798.109
2009	402.789	380.521	783.310
2008	398.898	371.874	770.772
2007	375.703	352.693	728.396

Kaynak: TÜİK, 2013

Tekirdağ ilinde okuma yazma bilmeyenlerin oranı 2013 TÜİK verilerine göre %2,1, okuma yazma bilenlerin oranı ise %97,9'dur (TÜİK, 2013).

Tablo 2 Tekirdağ İli Nüfusunun Eğitim Bilgileri

	Toplam	Erkek	Kadın
Okuma yazma bilmeyen	14.318	2.892	11.426
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	33.060	11.085	21.975
İlkokul mezunu	190.392	81.173	109.219
İlköğretim mezunu	153.046	86.001	67.045
Ortaokul veya dengi okul mezunu	37.791	22.032	15.759
Lise veya dengi okul mezunu	160.295	95.380	64.915
Yüksekokul veya fakülte mezunu	73.112	41.173	31.939
Yüksek lisans mezunu	4.509	2.633	1.876
Doktora mezunu	1.168	719	449
Bilinmeyen	18.110	10.251	7.859
	685.801	353.339	332.462

Kaynak: TÜİK, Seçilmiş Göstergelerle Tekirdağ, 2013.

Tekirdağ ilinde 2013 TÜİK verilerine göre işgücüne katılma oranı %56,7, işsizlik oranı %7,2 ve istihdam oranı %52,6'dır (TÜİK, 2013).

Tekirdağ'da kültürel ve sosyal etkinlikler olarak festival, şenlik ve fuarlar düzenlenmektedir. Bunlar, Trakya Kiraz Festivali, Trakya Tarım Fuarı, Hayrabolu Ağustos Şenlikleri ve Şarköy Bağbozumu Şenlikleridir (Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2015).

6.4 Çevresel Etkilerin Ön Değerlendirmesi

22.07.2005 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren “Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği” atıklar ile söz konusu atıkların üretildikleri yerlerde ayrı toplanması, geçici depolanması, taşınması ve bertaraf edilmesine ilişkin esasları kapsar. Ayrıca çevreyle uyumlu yönetimin sağlanmasına, üretiminin kaynağında en aza indirilmesine, üretiminin kaçınılmaz olduğu durumlarda en yakın yerde imha edilmesine dair esasları da içerir.

Bu yönetmeliğe göre, atıkların ayrı toplanması, taşınması ve geçici depolanması ile bir kaza anında alınacak tedbirleri içeren ünite içi atık yönetim planının hazırlanmasından ve uygulanmasından Tekirdağ Ticaret Borsası sorumlu olacaktır.

Tekirdağ Ticaret Borsası mevcut durumda atık yönetimini uyguluyor olup, bundan sonrası içinde gerekli olan atık bertaraf yöntemlerinin, yönetmeliğe uygun şekilde yürütülmesi sağlanacaktır.

Gıda laboratuvarlarının Çevresel Etki Değerlendirmesi raporu alma gerekliliği bulunmamaktadır. Bu nedenle “Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğine” tabii değildir.

6.5 Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti

Tekirdağ Ticaret Borsası Ürün Tahlil Laboratuvarı mevcutta faaliyet göstermekte olup faaliyetlerine Borsa hizmet binası içerisinde 135 metre karelik bir alanda devam etmektedir. Bu nedenle yer seçimi ve arazi maliyeti söz konusu olmayacaktır.

7 TEKNİK ANALİZ VE TASARIM

7.1 Kapasite Analizi ve Seçimi

Proje ile Tekirdağ Ticaret Borsasının bünyesinde mevcutta bulunan Ürün Tahlil Laboratuvarının kapsamının genişletilerek, verilen hizmetin çeşitliliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir. Böylelikle il ve bölge potansiyeline uygun olarak hizmet alanı genişletilmiş olacaktır. Borsa bünyesinde hizmet veren Ürün Tahlil Laboratuvarının büyüklüğü 135 m² olup, 2003 yılında kurulmuştur. 2003 yılından günümüze kadar toplamda 80.000 adet analiz yapılmıştır. Son 5 yılın değerleri incelendiğinde 2010 yılında 7.500, 2011 yılında 6.800, 2012 yılında 8.300, 2013 yılında 8.600 ve 2014 yılında 7.400 numune analizi yapılmıştır. Laboratuvar mevcutta bulunan personel ve cihazlar ile günde ortalama 100 adet numune analizi yapma kapasitesine sahiptir. Mevcut durumda bulunan laboratuvar alanı, alınması planlanan cihazların yerleşimi sonucunda yeterli olup herhangi bir inşaat yapılmayacaktır.

7.2 Alternatif Teknolojilerin Analizi ve Teknoloji Seçimi

Bu fizibilite kapsamında Tekirdağ Ticaret Borsası Ürün Tahlil Laboratuvarının kapasitesinin artırılması için yapılacak yatırım ve bu yatırımın gelir ve gider dengesi analiz edilmiştir. Yatırımın ana konusu Laboratuvarın analiz kapasitesinin ve çeşitliliğinin artırılması için gerekli cihazların teminidir. Alımı yapılması planlanan cihazlar için gerekli piyasa araştırmaları yapılmıştır. Her analiz için farklı cihaz kullanımı gerçekleştirileceğinden cihaz yapıları ve kullanılacak teknoloji farklı olacaktır. Cihazların seçilmesinde bölgeden gelen analiz talepleri dikkate alınmış olup, alternatif teknolojiler incelenmiş ve en ileri teknolojiye sahip cihazların temini planlanmıştır.

7.3 Seçilen Teknolojinin Çevresel Etkileri, Koruma Önlemleri ve Maliyeti

Tekirdağ Ticaret Borsası Ürün Tahlil Laboratuvarı Fizibilitesi kapsamında alınması öngörülen cihazların teknolojileri açısından çevreyi etkileyebilecek herhangi bir olumsuz yönü bulunmamaktadır. Cihaz kullanımı esnasında da kullanılacak olan kişisel koruyucu donanımlar sayesinde çevreye ve insan sağlığına zarar verebilecek sarf malzemelerin olumsuz yönleri bertaraf edilmiş olacaktır. Laboratuvarda yapılması planlanan numune analizleri esnasında gerekli tedbirler yerine getirilecektir.

Tekirdağ Ticaret Borsası bünyesinde bulunan mevcut ürün tahlil laboratuvarında yer alan cihazlar her yıl periyodik bakımdan geçirilmektedir. İhtiyaç duyulan zamanlarda ise kalibrasyon testleri

ayrıca yapılmaktadır. Laboratuvarın mevcut cihazlarla bakım maliyeti yaklaşık olarak 5.000 TL civarındadır. Borsa, cihaz bakım ve onarımlarının belirli periyotlar ile yapılması konusuna hassasiyetle yaklaşmaktadır. Bu yaklaşım hem çevreye hem çalışanlarına hem de numune analizlerindeki sapmanın en aza indirilmesi konusuna verdiği duyarlılığı da ortaya koymaktadır.

7.4 Sabit Yatırım Maliyetleri

Yatırım Kalemleri	Tutar	Giderle İlgili Açıklama
Etüt Proje Giderleri	0,00	Laboratuvar alanı mevcut olduğundan herhangi bir etüt proje gideri olmayacağı öngörülmüştür.
Arazi Alım Giderleri	0,00	Laboratuvar alanı mevcut olduğundan herhangi bir arazi gideri olmayacağı öngörülmüştür.
Bina Yapımı	0,00	Laboratuvar alanı mevcut olduğundan herhangi bir inşaat gideri olmayacağı öngörülmüştür.
Makine-Ekipman ve Tefrişatlar	1.435.244,00	Makine, ekipman, tefrişat ve donanımların KDV hariç tutarlarıdır.
Demirbaş Giderleri	0,00	Laboratuvar halihazırda hizmet verdiği için herhangi bir demirbaş gideri olmayacağı öngörülmüştür.
Nakliye / Montaj Giderleri	28.704,88	Cihazların nakliye ve montaj giderleridir. Makine-ekipman ve tefrişat giderlerinin %2'si olarak öngörülmüştür.
Başlangıç Giderleri	0,00	Laboratuvar halihazırda hizmet verdiği için herhangi bir başlangıç gideri olmayacağı öngörülmüştür.
Akreditasyon Giderleri	18.780,00	ISO 17025 Laboratuvar Akreditasyon Belgesi ile ISO 22000 Gıda Güvenliği Belgesi başvurusu yapılacaktır. TÜRKAK'ın denetim ücretini, denetçi ulaşım, yemek ve konaklama giderlerini, danışmanlık ve belge ücretini içermektedir.
Genel Giderler	74.136,44	Diğer kalemlerin toplamının %5'idir.
Beklenmeyen Giderler	14.827,29	Diğer kalemlerin toplamının %1'idir.
Sabit Yatırım Alt Toplamı	1.571.692,61	

No	Makine-Ekipman ve Tefrişatlar	Adet	Birim Fiyat	Toplam
1	Analitik Terazi KERN	1	3.396	3.396
2	Hassas Terazi KERN	1	6.226	6.226
3	Elektromag Kül Fırını	1	9.622	9.622
4	Tuz Tayini	1	2.264	2.264
5	Çeker Ocak (180*75*220)	1	8.000	8.000
6	HANNA pH metre	1	3.396	3.396
7	Refraktometre	1	3.500	3.500
8	Su Banyosu	1	1.500	1.500
9	Isıtcılı Manyetik Karıştırıcı	1	3.113	3.113
10	Rutubet Tayin Cihazı	1	6.500	6.500
11	Yoğunluk Tayini	1	6.700	6.700
12	Behr Azot Protein tayin cihazı	1	22.640	22.640
13	Yağ tayin cihazı	1	16.980	16.980
14	Selüloz tayin cihazı	1	16.980	16.980
15	Desikatör	1	300	300
16	Elektromag İnkübatör	1	8.490	8.490
17	Elektromag Etüv	1	9.339	9.339
18	Smart2Pure Saf su cihazı	1	10.188	10.188
19	Thermo Scientific Marka Atomik Absorbsiyon Spectrometresi	1	165.100	165.100
20	CEM Mars6 Mikrodalga Yakma Sistemi	1	66.040	66.040
21	Thermo Dionex Marka HPLC-DAD Ded.	1	88.900	88.900
22	Thermo Scientific Marka GC-FID Ded	1	66.040	66.040
23	Santrifüj	1	6.000	6.000
24	Türbidimetre	1	1.300	1.300
25	Uçucu Madde Tayini (Nem,Kül,Uçucu Madde Tayin Cihazı)	1	12.000	12.000
26	Öğütücüler	1	3.680	3.680
27	Eziciler	1	4.670	4.670
28	Stomacher	1	18.960	18.960
29	Eliza Tayin Cihazı	1	6.500	6.500
30	Otoklav	1	78.000	78.000
31	Ekim Kabini	1	17.800	17.800
32	Steril geçiş, özel numune alma bölümü	1	7.000	7.000
33	GC MS(Gaz Kromotografi- Kütle spektrometresi) - ECD'li	1	195.520	195.520
34	LC MS MS	1	434.000	434.000
35	UV VIS Spektrometre	1	33.800	33.800
36	FTIR	1	85.800	85.800
37	Laboratuvar ekipmanları (Kimyasal saklama dolabı vb.)	1	5.000	5.000
Toplam (KDV Hariç Tutarlar)				1.435.244

Maddi Duran Varlıklar Amortismanı			
Yatırım Harcamaları	Ekonomik Ömür (Yıl)	Amortisman Oranı	Tutar
Bina Yapımı	50	2%	0
Makine-Ekipman ve Tefrişatlar	5	20%	287.049
Faiz Amortismanları	5	20%	0
Demirbaşlar	5	20%	0
Toplam			287.049

8 PROJE GİRDİLERİ

8.1 Girdi İhtiyacı

Tekirdağ Ticaret Borsası Ürün Tahlil Laboratuvarında numune analizi yapılmakta olup numuneler analiz talep eden taraflarca sağlanmaktadır. Laboratuvar işlem süreçlerinde herhangi bir imalat söz konusu olmadığından girdi ihtiyacından bahsetmek de söz konusu değildir. Ancak analiz süreçlerinde analizin yapılabilmesi için bazı çok çeşitli sarf malzemelere (Alkol, kimyasallar, etiketler, tartım kutuları, beherler, buharlaştırma ürünleri, desikatörler vb.) ihtiyaç bulunmaktadır. Her analizde farklı türde ve miktarda sarf malzeme kullanılmaktadır. Borsanın Ürün Tahlil Laboratuvarında mevcutta yapılan analizlerde kullanılan sarf malzemeler için yılda ortalama 10.000 TL civarında harcama yapılmaktadır. Laboratuvarın geliştirilmesi sonucunda kullanılacak cihaz ve dolayısıyla gerçekleştirilecek olan analiz miktarı ve çeşitliliğindeki artış göz önünde bulundurulduğunda sarf malzeme harcamasında da artış olacağı öngörülmektedir. Bu ön görüş finansal hesaplamalara yansıtılmıştır.

9 ORGANİZASYON YAPISI, YÖNETİM VE İNSAN KAYNAKLARI

9.1 Kuruluşun Organizasyon Yapısı ve Yönetimi

1926 yılında kurulan Tekirdağ Ticaret Borsası, tarımsal ve hayvansal gıda sektöründe faaliyet gösteren 127 üyeye sahiptir. Üyelerin 87'si tüzel kişilik, 40'ı ise gerçek kişidir. Kamu tüzel kişiliğine sahip olan Borsa, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşudur.

Ticaret Borsaları, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'na tabidir. Kanunun 34. maddesinde "Borsaya dâhil maddelerin tiplerini ve vasıflarını tespit etmek üzere laboratuvar ve teknik bürolar kurmak veya kurulmuşlara iştirak etmek" laboratuvar hizmeti görevinden bahsedilmiştir. (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu, 2015).

Laboratuvar hizmetleri Tekirdağ Ticaret Borsası tarafından yürütülmekte olup laboratuvarın ayrı bir tüzel yapılanması bulunmamaktadır. Laboratuvarın mevcutta 2 personeli ve sorumlusu bulunmaktadır. Personeller Borsa personeli olarak istihdam edilmektedir. Dolayısı ile Laboratuvarın işletilmesinden ve yönetiminden Tekirdağ Ticaret Borsası yetkili yönetim organı sorumludur. Kapasite artışından sonra da organizasyon yapısında bir değişiklik olması ön görülmemektedir.

Tekirdağ Ticaret Borsasının organizasyon şeması, meclis kurulu ve yönetim kurulu olmak üzere 2 birimden oluşmaktadır. Meclis kurulu meclis başkanı, meclis başkan yardımcısı ve meclis üyelerinden oluşmaktadır. Yönetim kurulu ise; Yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu başkan yardımcısı ve yönetim kurulu üyelerinden meydana gelmektedir.

9.2 İnsan Gücü İhtiyacı ve Tahmini Giderler

Tekirdağ Ticaret Borsası Ürün Tahlil Laboratuvarında laborant ve gıda mühendisi olmak üzere 2 personel istihdam edilmektedir. Kapasitenin artışı sonucunda yeni personel istihdamına da gidileceği tahmin edilmektedir. İstihdam edilmesi planlanan personel sayısı 2 olup 1 laborant ve 1 kimyager olarak planlanmıştır. Tahmini giderler aşağıda verilmiştir.

No	Pozisyon	Aylık Brüt Ücretler	Personel Sayısı	Yıllık Brüt Ücretler
1	Gıda Mühendisi	4.500	1	54.000
2	Kimyager	4.000	1	48.000
3	Laborant	3.500	2	84.000
Toplam			4	186.000

10 PROJE YÖNETİMİ VE UYGULAMA PROGRAMI

10.1 Proje Yürütücüsü Kuruluşlar ve Teknik Kapasiteleri

Tekirdağ Ticaret Borsası 1926 yılında kurulmuş ilin köklü kurumlarından. 127 üyeye sahip olan Borsa, 2.787m²'lik alan üzerine konumlandırılmıştır. Bu alanın 550 m²'lik kısmını satış salonu oluşturmaktadır. Borsa bünyesinde idari işlerin yürütüleceği alanlar ile vadeli işlem salonu, toplantı salonları, Ürün Tahlil Laboratuvarı, Toprak Tahlil Laboratuvarı, Üretici Kafeteryası ve bekleme salonu gibi sosyal yaşam alanları yer almaktadır. Şu anki faaliyet gösterdiği yerleşkeye 2005 yılında taşınmıştır. 135 m²'lik ürün tahlil laboratuvarı ile ilde bulunan üreticilere hizmet verilmektedir. Ayrıca Türkiye'de toprak tahlilinin yaptırılması konusunda teşvik verilmesi ile yaptırılması desteklenen toprak analizi konusunda da Borsa bünyesinde yer alan Toprak Tahlil Laboratuvarı faaliyetlerini sürdürmektedir.

Ürün Tahlil Laboratuvarında halen 6 bin civarında tarımsal işletme analiz yaptırmaktadır. Laboratuvarın kapasitesinin artırılmasıyla farklı sektörlerde üretim gerçekleştiren bölgede kurulu sanayi tesislerinin yanı sıra Bölgenin farklı illerinden de Borsaya analiz talebi geleceği tahmin ön görülmektedir. Kapasite artışı sonucu analiz talebinin %500 oranında artması muhtemeldir.

10.2 Proje Uygulama Programı (Termin Planı)

No	Faaliyetler	1. Yıl	2. Yıl
1	Cihaz teminine yönelik ihtiyaç analizi		
2	Plan ve projelendirilmenin yapılması		
3	Cihaz temini		
4	Akreditasyon işlemleri		
5	Kapasite artırımı gerçekleştirilen laboratuvarın tanıtımının yapılması		
6	Kimyager ve laborant istihdam edilmesi		

11 İŞLETME DÖNEMİ GİDERLERİ

11.1 Hizmetin Fiyatlandırılması

Üretim Türleri	Hammadde Maliyeti	Genel Giderler Maliyeti	Personel Maliyeti	Toplam Birim Maliyet	Yıllık Toplam Maliyet	Birim Satış Fiyatı	Analiz Başına Düşen Karlılık Oranı	Analiz Başına Düşen Karlılık Tutarı
Analiz Hizmeti	0,00	1,04	16,39	17,43	197.813	38,00	54,14%	20,57

11.2 İşletme Giderlerinin Tahmin Edilmesi

Laboratuvarın personel giderleri, tanıtım giderleri, elektrik, su, ısınma ve iletişim giderleri, sarf malzemesi giderleri ve bakım onarım giderleri işletme giderleri olarak değerlendirilmiştir.

Personel giderleri mevcut ve yeni istihdam edilecek personeller üzerinden oluşturulmuştur. Piyasadaki ortalama ücretler baz alınmış ve brüt tutarlar belirtilmiştir.

Tanıtım giderleri olarak yıllık 15.000 TL'lik bir harcama yapılacağı öngörülmüştür. Giderin içerisinde tanıtım broşürü, personel kartvizit, el ilanları, gazete ilanları, tanıtım toplantıları gibi faaliyetlerin maliyetleri yer almaktadır.

Elektrik-Su-Isınma ve İletişim giderleri ile sarf malzemesi ve bakım onarım giderleri hesaplanırken laboratuvar analiz kapasitesi 3 kat artacağından mevcut durumdaki maliyetlerin de 3 katı artış sağlayacağı varsayılmıştır.

Genel giderler diğer tüm giderlerin %10'unu, beklenmeyen giderler ise %5'ini teşkil etmektedir.

İşletme giderlerinin her yıl %10 artış sağlayacağı öngörülmektedir.

İşletme Gider Kalemleri	İşletme Sermayesi	2.Yıl	3.Yıl	4. Yıl	5. Yıl	6. Yıl	7. Yıl	8. Yıl	9. Yıl	10. Yıl	11. Yıl	12. Yıl	13. Yıl	14. Yıl	15. Yıl
Hammadde Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Personel Giderleri	15.500	186.000	225.060	272.323	329.510	453.077	622.980	856.598	1.177.823	1.619.506	2.226.821	3.061.878	3.368.066	3.704.873	4.075.360
Pazarlama-Satış Giderleri	1.250	15.000	18.150	21.962	26.573	36.538	50.240	69.080	94.986	130.605	179.582	246.926	271.618	298.780	328.658
Elektrik-Su-Isınma ve İletişim Giderleri	3.000	36.000	43.560	52.708	63.776	87.692	120.577	165.793	227.966	313.453	430.998	592.622	651.884	717.072	788.779
Sarf Malzemesi Giderleri	3.000	36.000	43.560	52.708	63.776	87.692	120.577	165.793	227.966	313.453	430.998	592.622	651.884	717.072	788.779
Bakım-Onarım Giderleri	1.000	12.000	14.520	17.569	21.259	29.231	40.192	55.264	75.989	104.484	143.666	197.541	217.295	239.024	262.926
Genel Giderler (%10)	2.375	28.500	34.485	41.727	50.489	69.423	95.457	131.253	180.473	248.150	341.206	469.159	516.075	567.682	624.450
Beklenmeyen Giderler (%5)	1.188	14.250	17.243	20.863	25.245	34.712	47.728	65.626	90.236	124.075	170.603	234.579	258.037	283.841	312.225
Toplam Tutar	27.313	327.750	396.578	479.859	580.629	798.365	1.097.752	1.509.409	2.075.437	2.853.726	3.923.874	5.395.326	5.934.859	6.528.345	7.181.179

12. YATIRIM TUTARI

12.1 Toplam Yatırım Tutarı

Toplam Yatırım İhtiyacı	Tutar (TL)
Sabit Yatırım Tutarı	1.571.693
İşletme Sermayesi	27.313
Sabit Yatırım ve İşletme Sermayesi KDV	281.651
Toplam Yatırım İhtiyacı	1.880.656

KDV Türleri/Yıllar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Hesaplanan KDV	0	77.634	98.207	124.232	157.153	225.908	324.743	466.817	671.050	964.635	1.386.662	1.993.327	2.292.326	2.636.175	3.031.601
İndirilecek KDV	281.651	25.515	30.873	37.357	45.201	62.152	85.459	117.506	161.571	222.160	305.470	420.021	462.023	508.225	559.047
Ödenecek KDV	0	-	-	-75.322	36.630	163.756	239.284	349.312	509.479	742.475	1.081.193	1.573.306	1.830.303	2.127.950	2.472.554
Devreden KDV	281.651	229.532	162.198	75.322	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

13.PROJENİN FİNANSMANI

13.1. Yürütücü ve İşletmeci Kuruluşların Mali Yapısı

Tekirdağ Ticaret Borsası bu proje kapsamında hem yürütücü hem de işletmeci kuruluştur. Borsa'nın ortalama yıllık bütçesi son 3 yıldır 2.000.000 TL'nin üzerinde gerçekleşmektedir. Bu anlamda gelirleri giderlerine göre her yıl 700 bin TL civarında artı vermektedir. Gelir kaynakları tescil ücretleri, üyelerden alınan aidatlar, iştirak ve faiz gelirleri, ürün ve toprak laboratuvarlarında yapılan analizlerden sağlanan gelirler olarak sıralanabilir. Gelir dağılımını yüzdesel olarak ifade etmek gerekirse toplam gelirlerin %50'lik kısmını tescil gelirleri, %15'lik kısmını laboratuvar gelirleri, %10'luk kısmını üye aidatları, %25'lik kısmını da iştirak ve faiz gelirleri oluşturmaktadır.

13.2. Finansman Yöntemi

TOPLAM YATIRIM İHTİYACI	1. Yıl	Açıklama
Sabit Yatırım Tutarı	1.571.693	Laboratuvarın sabit yatırım giderleridir.
İşletme Sermayesi	27.313	Laboratuvarın aylık ortalama işletme giderleridir.
Ödenecek KDV	281.651	Sabit yatırım tutarı ve işletme sermayesinin KDV tutarındır.
Toplam Yatırım Tutarı	1.880.656	
FİNANSMAN KAYNAKLARI	1. Yıl	Açıklama
Öz Kaynak	1.415.842	Öz kaynak tutarındır.
Hibe	464.814	Trakya Kalkınma Ajansı'nın 2015 Yılı Mali Destek Programı kapsamında cihaz alımları için talep edilen hibe tutarındır.
Toplam Finansman Tutarı	1.880.656	

Tekirdağ Ticaret Borsası Ürün Tahlil Laboratuvarı yatırımını öz kaynak ve hibe finansmanı vasıtası ile finanse etmeyi planlamaktadır.

14. FİNANSAL ANALİZ

14.1. Nakit Akışı Analizi

Nakit Girişleri / Yıllar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Dönem Başı Nakit Mevcudu	0	-21.400	134.269	350.620	647.813	1.015.581	1.472.259	2.178.634	3.262.657	4.915.279	7.420.638	11.200.448	16.879.166	23.679.458	31.796.537
Hibe Tutarı	464.814	0	0	0	0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Öz Kaynak	1.415.842	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Satış Gelirleri Toplamı	38.600	431.300	545.595	690.177	873.074	1.255.044	1.804.125	2.593.430	3.728.056	5.359.081	7.703.679	11.074.038	12.735.144	14.645.415	16.842.227
Hesaplanan KDV	0	77.634	98.207	124.232	157.153	225.908	324.743	466.817	671.050	964.635	1.386.662	1.993.327	2.292.326	2.636.175	3.031.601
Nakit Girişleri Toplamı	1.919.256	487.534	778.071	1.165.029	1.678.041	2.496.532	3.601.128	5.238.884	7.661.767	11.238.999	16.510.984	24.267.819	31.906.642	40.961.056	51.670.374
Nakit Çıktıları / Yıllar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Sabit Yatırım Tutarı	1.571.693	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
İşletme Sermayesi	27.313	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
İşletme Giderleri Toplamı	60.000	327.750	396.578	479.859	580.629	798.365	1.097.752	1.509.409	2.075.437	2.853.726	3.923.874	5.395.326	5.934.859	6.528.345	7.181.179
İndirilecek KDV	281.651	25.515	30.873	37.357	45.201	62.152	85.459	117.506	161.571	222.160	305.470	420.021	462.023	508.225	559.047
Ödenecek KDV	0	0	0	0	36.630	163.756	239.284	349.312	509.479	742.475	1.081.193	1.573.306	1.830.303	2.127.950	2.472.554
Kredi Faiz Ödemeleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredi Anapara Ödemeleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nakit Çıktıları Toplamı	1.940.656	353.265	427.451	517.215	662.460	1.024.273	1.422.495	1.976.226	2.746.487	3.818.361	5.310.536	7.388.653	8.227.185	9.164.519	10.212.780
Dönem Sonu Nakit Mevcudu	-21.400	134.269	350.620	647.813	1.015.581	1.472.259	2.178.634	3.262.657	4.915.279	7.420.638	11.200.448	16.879.166	23.679.458	31.796.537	41.457.594
Amortisman	287.049	287.049	287.049	287.049	287.049	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vergi Öncesi Kar (Brüt Kar/Zarar)	11.288	-	-	-76.731	5.396	456.679	706.374	1.084.021	1.652.619	2.505.355	3.779.805	5.678.712	6.800.285	8.117.071	9.661.048
Kurumlar Vergisi	2.258	0	0	0	1.079	91.336	141.275	216.804	330.524	501.071	755.961	1.135.742	1.360.057	1.623.414	1.932.210
Vergi Sonrası Kar (Net Kar/Zarar)	9.030	-	-	-	4.317	365.343	565.099	867.217	1.322.095	2.004.284	3.023.844	4.542.970	5.440.228	6.493.657	7.728.839

Satışların Ortalama Büyüme Oranı	10%
İskonto Oranı	15%

14.2. İndirgenmiş Nakit Akım Tablosu

Yıllar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Net Nakit Akımlar	-1.880.656	-2.200	21.059	210.318	291.366	365.343	565.099	867.217	1.322.095	2.004.284	3.023.844	4.542.970	5.440.228	6.493.657	7.728.839
Toplam Net Nakit Akımlar	-1.880.656	-1.882.856	-1.861.796	-1.651.478	-1.360.112	-994.769	-429.670	437.547	1.759.642	3.763.926	6.787.770	11.330.739	16.770.967	23.264.624	201.027.915
İndirgenmiş Net Nakit Akımlar	-1.880.656	-1.637.266	-1.407.785	-1.085.874	-777.649	-494.576	-185.758	164.490	575.230	1.069.943	1.677.833	2.435.466	3.134.614	3.781.152	28.411.006
Toplam NBD (5 Yıllık)	-6.789.229														
Toplam NBD (10 Yıllık)	-5.659.901														
Toplam NBD (15 Yıllık)	33.780.169														
İndirgeme Oranı (%10)	1,00	1,15	1,32	1,52	1,75	2,01	2,31	2,66	3,06	3,52	4,05	4,65	5,35	6,15	7,08
İç Verim Oranı	-1.880.656	-1.880.656	-1.637.266	-1.407.785	-1.085.874	-777.649	-494.576	-185.758	164.490	575.230	1.069.943	1.677.833	2.435.466	3.134.614	3.781.152
	3%														

14.3. Fizibilite Sonuçları

Fizibilite Sonuçları		10. Yıl
1	Yatırımın Karlılığı	106,57%
2	Sermayenin Karlılığı	141,56%
3	Net Katma Değer (TL)	3.884.939
4	Kişi Başına Yatırım Tutarı (TL)	470.164
5	Yatırım Geri Dönüş Süresi (Yıl)	6,45
6	15 Yıllık Net Bugünkü Değer (TL)	33.780.169

Yatırımın Kârlılığı: Yatırımın kârlılığı; vergi sonrası kârın, yapılan toplam yatırım tutarına oranıdır. Bu fizibilite çalışmasında yatırımın kârlılığı 10. yıl için % 106,57 olarak bulunmuştur. Proje yatırımın kârlılığı bakımından değerlendirildiğinde, mevcut enflasyon değerleri göz önüne alındığında kârlı olduğu görülmektedir.

Sermayenin Kârlılığı: Sermayenin kârlılığı; yatırım için ortaya konulan sermayenin (Öz kaynakların) kârlılığının bir göstergesidir. Vergi sonrası kârın öz kaynaklara bölünmesiyle elde edilir. Bu yatırım için 10. yılda % 141,56 olarak bulunmuştur.

Net Katma Değer: Net katma değer, yılda kâr olarak yatırımcıya kalan miktarla birlikte, personele yapılan ödemeler, faiz giderleri ve genel giderler başlığı altında yapılan ödemelerin tamamıdır ve yatırımın oluşturduğu artı değeri göstermektedir. Net katma değer yüksek oluşu, yatırımın ekonomiye katkısının büyüklüğünün de bir ölçüsüdür bu yatırım ile ülke ekonomisine bir yılda sağlanacak katma 3.884.939 TL olarak hesaplanmıştır.

Kişi Başına Yatırım Tutarı: Kişi başına yatırım tutarı, yatırımda istihdam edilen personel başına yapılan yatırımın bir göstergesi olup, toplam yatırım tutarının toplam istihdama bölünmesiyle hesaplanır. Bu yatırım sayesinde yaratılacak istihdam kişi başına 470.164 TL'lik bir harcamayı gerektirecektir.

Yatırımın Geri Dönüş Süresi: Yatırımın geri dönüş süresi, yatırımın kendini amorti etme süresinin bir göstergesidir. Toplam yatırım tutarının, vergi sonrası kâr ile amortisman tutarının toplamına bölünmesiyle elde edilir. Bu yatırım için yatırımın geri dönüş süresi 6,45 yıl olarak bulunmuştur.

Net Bugünkü Değer: Proje analizinde en çok kullanılan yöntemlerden biri olan Net Bugünkü Değer (NBD) yöntemi, bir yatırımın ekonomik ömrü boyunca sağlayacağı net nakit girişlerinin ve yatırım giderlerinin belli bir indirgeme oranı (Sermayenin alternatif maliyeti) ile bugüne indirgenmesi sonucu bulunan değerdir. Bir yatırımın bu yöntemle göre kabul edilebilmesi için net bugünkü değer sıfıra eşit veya büyük olması gerekmektedir. Bu yatırım için net bugünkü değer %15 indirgeme oranı ve 5 yıllık nakit akımları üzerinden negatif olarak hesaplanmıştır. 15 yıllık net bugünkü değeri pozitif ve 33.780.169 TL olarak bulunmuştur. Bu haliyle net bugünkü değer anlamında sorunsuz bir yatırım olarak görülmektedir.

KAYNAKÇA

- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2013). *81 İl Sanayi Durum Raporu*. Ankara.
- Coğrafya Dünyası. (2015, 02 26). *Tekirdağ Ekonomik Faaliyetler*.
<http://www.cografya.gen.tr/tr/tekirdag/ekonomi.html> adresinden alındı
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tekirdağ Valiliği. (2015, 02 25).
<http://www.csb.gov.tr/iller/tekirdag/index.php?Sayfa=sayfa&Tur=webmenu&Id=1625>
adresinden alındı
- Diyadinet. (2015, 02 26). <http://www.diyadinet.com/YararliBilgiler-658&Bilgi=tekirda%C4%9F%C4%B1n-co%C4%9Frafiyas%C4%B1-ve-co%C4%9Frafı-yap%C4%B1s%C4%B1> adresinden alındı
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname. (2015, 03 02). <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/4.5.639.pdf> adresinden alındı
- OECD . (2015, 03 02). <http://www.alperdemirdogen.com/oced-tarim-politikalari-raporu-ve-turkiye-2013> adresinden alındı
- Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. (2015, 02 26). *Yeterl Etkinlikler*.
<http://www.tekirdagkulturturizm.gov.tr/yerel-etkinlikler.html> adresinden alındı
- Tekirdağ Orman ve Su İşleri . (2013-2023). *Tekirdağ Doğa Turizmi Master Planı*. Tekirdağ.
- Tekirdağ Ziraat Odası. (2015, 02 26). <http://www.tekirdagziraatodasi.org.tr/ilimiz/limiz-tarm> adresinden alındı
- Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş. (2015, 03 10). *Bölge Bilgileri*.
<http://www.tredas.com.tr/Kurumsal/Sayfalar/Bolge-Bilgileri.aspx> adresinden alındı
- Trakya Kalkınma Ajansı. (2014). *2014-2023 Bölge Planı Taslağı*.
- TÜİK. (2013). *Seçilmiş göstergelerle Tekirdağ*. Tekirdağ: Türkiye İstatistik Kurumu.
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu. (2015, 03 02).
<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5174.pdf> adresinden alındı
- URL. (2015, 02 26). <https://tekirdagsehri.wordpress.com/tekirdag-2/> adresinden alındı

YILMAZ, H. (2008). Türkiye'de tarım politikalarının demokratikleşmesi ve alternatif tarım politikaları oluşturulması sürecinde baskı grupları olarak üretici örgütleri. 2. *Ulusal İktisat Kongresi*. İzmir: DEÜ İİBF İktisat Bölümü.